

Khi nào kinh tế Hoa Kỳ sẽ đi xuống?

Khuất Phong Nguyễn Đình Phùng

Hiện nay kinh tế Hoa Kỳ đang đi lên và phát triển. Bằng chứng mới nhất là ngày thứ sáu 3 tháng 11 vừa qua, bộ Lao Động cho biết là tỷ lệ thất nghiệp hiện giờ chỉ còn 4.1%, con số thấp nhất từ nhiều thập niên qua. Kinh tế cũng phát triển nhanh hơn. Mức tăng trưởng của tổng sản lượng quốc gia gọi là GDP, trong tam cá nguyệt thứ ba của năm 2017 là 3%, tam cá nguyệt thứ nhì đã tăng 3.1%. Đối với một quốc gia có nền kinh tế vĩ đại bậc nhất như Hoa Kỳ, tăng trưởng kinh tế ở mức 3% hay hơn nữa, được coi là xuất sắc, nếu so với mấy năm trước chỉ có từ 1-2%, hay đi xuống ở mức âm thời Đại Suy Thoái sau năm 2007.

Một thống kê khác cũng cho thấy kinh tế Hoa Kỳ hiện đang khấm khá nhiều. Mức tăng trưởng của lợi tức cá nhân trong tháng 9 năm 2017 đã tăng 0.4%, so với tháng 8/2017 chỉ tăng 0.2%. Có nghĩa người dân thường bây giờ đã thấy lương bổng của mình tăng nhiều và nhanh hơn trước. Người dân thấy có lương cao hơn, có tiền nhiều hơn, cảm thấy lạc quan hơn, mức độ an tâm để tiêu thụ consumer confidence, đã tăng vọt lên nhiều ở mức cao nhất hàng vài thập niên. Điều này quan trọng vì người tiêu thụ cảm thấy an toàn, lạc quan, sẽ mua sắm nhiều hơn. Mức tiêu thụ của dân chúng Hoa Kỳ chiếm giữ đến 2/3 mức tổng sản lượng quốc gia, điều này có nghĩa kinh tế sẽ phồn thịnh hơn nữa vì dân chúng mua sắm nhiều, sẽ cần hàng hóa nhiều. Việc chế tạo sẽ tăng lên và tạo ra công việc nhiều hơn. Đây là vòng lẩn quẩn tốt, có nghĩa tiêu thụ nhiều sẽ làm kinh tế phát triển mạnh hơn nữa.

Việc kinh tế phát triển nhanh hơn không phải chỉ xảy ra tại Hoa Kỳ không thôi, mà còn hiện đang xảy ra trên toàn cầu. Kinh tế của Âu Châu hiện đã được coi như hồi phục lại và tăng trưởng nhanh hơn. Kinh tế các quốc gia đang phát triển cũng khá hơn trước. Trung Hoa cũng ổn định kinh tế hơn và cũng tăng trưởng.

Giai đoạn hiện tại với phát triển kinh tế trên toàn cầu được coi như hiếm có với hầu hết các quốc gia đều khấm khá hơn trước. Thường ít khi các vùng trên toàn cầu có cùng lúc phát triển kinh tế. Xứ này mạnh hơn thì xứ khác kém hơn, khó có chuyện đồng đều như hiện nay.

Thực sự việc kinh tế khắp nơi đều phát triển nhanh hơn chỉ là hậu quả tất nhiên của sự hồi phục sau kỳ Đại Suy Thoái 10 năm trước, năm 2007. Những năm đầu sự hồi phục đến rất chậm và không đều. Nhưng với các Ngân Hàng Trung Ương đồng lòng tung tiền như nước bằng các phương pháp cắt lãi suất xuống zero và mua lại các trái phiếu, coi như một hình thức in tiền vô tội vạ gọi là quantitative easing. Hai Ngân Hàng Trung Ương quan trọng nhất là Federal Reserve của Hoa Kỳ và ECB, European Central Bank của Âu Châu, đã giúp cho thế giới không đi vào Đại Khủng Hoảng và làm nền móng cho sự hồi phục hiện tại. Như thế công đầu của cứu vãn kinh tế tại Hoa Kỳ là do chủ tịch Federal Reserve Bank là Ben Bernanke mấy năm trước, tiếp nối bằng bà Janet Yellen hiện nay.

Hiệu quả của Ngân Hàng Trung Ương trên nền kinh tế giải thích tại sao với sự bầu cử gần đây cho Donald Trump, nhiều người đã tiên đoán kinh tế Hoa Kỳ sẽ xuống dốc không phanh vì những tuyên bố của Trump như gây ra cuộc chiến mậu dịch với Trung Hoa, xoá bỏ hết các hiệp ước kinh tế... . Nhưng thực ra nền kinh tế của Hoa Kỳ do Federal Reserve quyết định thịnh suy nhiều hơn là ngành hành pháp. Nên dù Trump tuyên bố bậy bạ nhưng cũng chưa dám thi hành những chuyện làm hại kinh tế như nói trên, nền kinh tế Hoa Kỳ cũng không bị ảnh hưởng gì nhiều và sự hồi phục kinh tế dưới sự lèo lái của Federal Reserve vẫn tiếp tục và phát triển nhanh hơn.

Điều này có nghĩa Trump dù muốn khoe khoang lấy công là kinh tế khá hơn nhờ Trump, cũng không được ai tin. Vì tất cả đều đã nhờ vào Federal Reserve Bank!

Ảnh hưởng duy nhất do việc Trump lên thành tổng thống là thị trường chứng khoán. Từ đầu năm 2017 đến

nay, stock lên ào ào. Các chỉ số như Dow Jones, S&P 500, Nasdaq đều tăng từ 15 - 30% và gần đây ngày nào cũng tăng lên mức kỷ lục. Hiện nay thị trường chứng khoán đã bắt đầu đi vào tình trạng quả bóng căng phồng bubble, vì stock lên quá nhiều và quá nhanh. Lý do thị trường chứng khoán lên là ngoài chuyện kinh tế phát triển, các công ty lời nhiều, còn hứa hẹn là Trump và Đảng Cộng Hòa nắm đa số tại cả Hạ Viện lẫn Thượng Viện, sẽ ra được đạo luật để cắt giảm thuế. Đối với thị trường chứng khoán, việc cắt giảm thuế sẽ làm stock tăng mạnh và mọi người đổ xô vào mua stock vì tin rằng Quốc Hội sẽ thông qua được đạo luật này.

Cuối tuần qua, Hạ Viện đã đưa ra dự thảo về luật cải tổ thuế má. Điều quan trọng nhất là thuế trên các công ty. Hiện nay các công ty, tổ hợp phải đóng thuế gọi là corporate tax là 35%. Dự thảo này sẽ cắt thuế cho các công ty xuống còn 20%, để cho mức thuế của công ty nhẹ bớt và bằng với các quốc gia khác, đánh thuế trên các công ty nhẹ hơn Hoa Kỳ. Ngoài ra các công ty có mặt trên toàn cầu sẽ hưởng nhiều dễ dàng và lợi hơn khi mang tiền lời của công ty về lại Hoa Kỳ, sẽ chịu thuế đánh nhẹ hơn. Có nghĩa dự thảo thuế mới này sẽ làm lợi cho các công ty rất nhiều. Và sẽ đem lại lợi lớn cho các người mua stock của các công ty, cũng như thành phần chủ nhân ông tư bản, đã giàu sẽ còn giàu hơn nữa!

Đối với cá nhân, dự thảo luật thuế mới của Hạ Viện sẽ cắt mức thuế lợi tức, chỉ còn 4 trình độ là 12%, 25%, 35% và 39.6% cho các triệu phú. Dân thường có lợi tức ít sẽ trả thuế nhẹ hơn, lợi tức thấp ở mức 24,000 Mỹ Kim một năm cho một cặp vợ chồng sẽ không phải đóng thuế! Ngoài ra còn những điều khoản như tăng gấp đôi mức standard deduction khi làm giấy khai thuế mỗi năm. Hoặc tăng mức tiền trừ thuế cho con cái gọi là child tax credit tăng từ 1000 Mỹ Kim lên 1600.

Để bù lại, nhiều điều khoản bị hủy bỏ như việc trừ thuế cho state & local tax, personal exemptions... Tuy thế, dự luật này sẽ làm tăng thâm thủng ngân sách lên 1.5 trillion vì cắt thuế

---

nhieu mà không thu lại đủ. Dự luật này cũng sẽ gặp nhiều chống đối của các kỹ nghệ, phe nhóm bị ảnh hưởng nặng do luật thuế thay đổi. Như chuyện giới hạn việc trừ thuế trả tiền mortgage, sẽ bị kỹ nghệ xây cất nhà cửa phá vì làm cho việc xây nhà mắc tiền ảnh hưởng vì không được trừ thuế nhiều! Hoặc giới hạn việc trừ thuế do đóng góp cho tiền bác ái sẽ bị các tổ chức quyền tiền chống đối vì sẽ ít người cho khi không được trừ thuế nhiều!

Điều quan trọng nhất là việc thâm thủng ngân sách quá đáng. Nhiều dân biểu và Thượng Nghị Sĩ Cộng Hòa chống việc ngân sách thâm thủng nên có thể sẽ không bỏ phiếu thuận cho dự luật này. Ngoài ra còn chuyện khi dự luật lên Thượng Viện, phe Cộng Hòa có 52 phiếu, Dân Chủ 48 phiếu. Chỉ cần 3 Thượng Nghị Sĩ Cộng Hòa theo phe Dân Chủ chống lại, luật cắt thuế sẽ không qua được. Trong khi đó Trump gần đây dùng Twitter chửi 3 Thượng Nghị Sĩ Cộng Hòa là McCain, Jeff Flake của Arizona và Bob Corker của Tennessee. Nếu 3 người này chơi Trump, bỏ phiếu chống bất kỳ dự luật nào do Trump đưa ra hay ủng hộ, sẽ không có đạo luật nào có thể thông qua Thượng Viện được!

Những ngăn trở trên cho thấy việc thông qua dự luật cắt thuế không phải là dễ. Cũng như thất bại của Trump và phe Cộng Hòa tại Quốc Hội trong việc hủy bỏ Obamacare và đưa ra luật mới về y tế, đã gặp nhiều chống đối ngay trong đảng Cộng Hòa và sau cùng đã không thể thông qua được tại Thượng Viện. Một sự thất bại của Cộng Hòa và Trump trong việc thông qua luật thuế mới sẽ làm dân chúng Hoa Kỳ đưa đến kết luận là Trump không thể làm được chuyện gì. Cũng như đảng Cộng Hòa tuy nắm chức vụ Tổng Thống, có đa số tại cả Hạ Viện và Thượng Viện, cũng không làm được việc gì cho ra hồn. Kết quả sẽ cuộc bầu cử midterm vào năm 2018 sẽ có triển vọng là dân chúng Hoa Kỳ bầu cho Dân Chủ đa số tại cả 2 viện.

Một sự thất bại của dự luật cắt thuế sẽ làm quả bóng của thị trường chứng khoán nổ tung. Stock xuống vài ngàn điểm là chuyện dễ xảy ra

cho các chỉ số Dow Jones, S & P, Nasdaq và thị trường chứng khoán sẽ đi vào thị trường gấu gọi là bear market!

Nền kinh tế Hoa Kỳ dù đang thịnh vượng nhưng nếu bị sụp đổ của thị trường chứng khoán sẽ dễ dàng đi vào suy thoái. Điều giản dị là Wall Street đều chắc mẩm luật cắt thuế sẽ thông qua. Nếu gặp khó khăn kéo dài và sau cùng thất bại, sẽ làm các nhà đầu tư thi nhau bỏ của chạy lấy người và gây ra quả bóng stock market bể tan tành ngay! Và kinh tế Hoa Kỳ lúc đó sẽ theo đà đi xuống và suy thoái!

Một cuộc chiến tranh với Bắc Hàn nếu xảy ra sẽ là yếu tố để kinh tế Hoa Kỳ rơi vào khủng hoảng. Điều này dễ hiểu vì chiến tranh với Bắc Hàn sẽ là cuộc chiến nguyên tử với tất cả những thảm họa kinh hoàng của nó. Nguy cơ chiến tranh nguyên tử này không phải là nhỏ vì Trump làm tổng thống và có ngón tay thò sẵn để nhất nút dội bom!

Theo John Brennan, cựu giám đốc CIA, xác suất để chiến tranh với Bắc Hàn xảy ra là 20 đến 25%. Theo chuyên viên nghiên cứu về Bắc Hàn tại đại học John Hopkins là Joel S. Wit, mức xác suất cao hơn nữa là 40%. Richard Haass là chủ tịch Council of Foreign Relations cho rằng chiến tranh với Bắc Hàn sẽ xảy ra ở mức 50% hay 60%. Trong khi đó quan điểm tại Bình Nhưỡng, thủ đô Bắc Hàn, là chiến tranh sẽ chắc chắn xảy ra giữa Bắc Hàn với Hoa Kỳ và Kim Jong Un hiện đang tranh thủ để hoàn hảo hòa tiền liên lục địa với đầu đạn nguyên tử bắn tới lục địa Hoa Kỳ. Thượng Nghị Sĩ Lindsey Graham cho biết Trump đã nói thẳng với Graham là nếu Bắc Hàn tiếp tục bắn thử hỏa tiễn, chiến tranh sẽ không tránh khỏi được!

Điều này cho thấy hiện nay dân chúng Hoa Kỳ còn quá ơ hồ với triển vọng chiến tranh nguyên tử với Bắc Hàn. Đặc biệt trên Wall Street, hiện nay gần như đã thành lãnh đạm quên đi hẳn mối nguy cơ chiến tranh với Bắc Hàn. Stock không còn đi xuống mỗi khi có chuyện Bắc Hàn đe dọa hay bắn thử. Và giá vàng đã đi xuống nhiều vì các nhà đầu tư gần

như không sợ chuyện chiến tranh để mua vàng nữa!

Điều này cho thấy nếu chiến tranh xảy ra thực sự, thị trường chứng khoán sẽ sụp đổ ngay vì bị bất ngờ và không tính trước. Nền kinh tế dĩ nhiên sẽ theo đuôi ngay sau đó để đi vào suy thoái tức khắc!

Tóm lại, hiện nay kinh tế Hoa Kỳ đang khấm khá và phát triển. Nhưng những đám mây đen vẫn tiếp tục bao phủ. Và chỉ cần những biến chuyển kể trên xảy ra, mọi sự sẽ khác ngay và nền kinh tế sáng lạng hiện nay sẽ đi vào cảnh mịt mờ bấp bênh dễ dàng!

Khuất Phong Nguyễn Đình Phùng
www.nguyendinhphung.com